

۴۱۳۷۴

برای آشنایی با

مارکسیزم - لنینیسم

چرا

کتاب‌هایی

بخوانیم

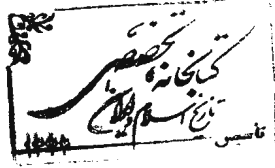
۵۱۰۲۱۲

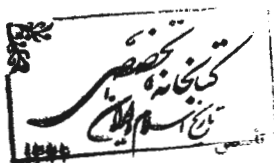
انتشارات کار

مرکز بحث: تبران - خمایان انقلاب خمایان فروردین - انتشارات کار

۳۰ ربال

مقدمه

رفقا!

مادر آذرماه سال گذشته ، به هنگام شروع انتشار سیمه علنی کتب و رسالات مارکسیستی ، اقدام به تهیه یک طرح ابتدائی مطالعاتی ، پیرامون این که چگونه مطالعات اولیه خود را در زمینه مارکسیسم - لنینیسم آغاز کنیم ، نمودیم . طرح مذکور هم به علت کم تحرکی تهیه کنندگان رهم به سبب محدود بودن کتاب‌هائی که تا آن زمان منتشر شده بود ، از جهات علمی تا صریح نظری می رسید .

از آنجائی که ضرورت آموختن مارکسیسم در دستور کار جوانان انقلابی قرار ندارد ، تشخیص دادیم که با تکیه به تجربه اندک گذشته خود و با توجه به انتقادات و ایراداتی که نسبت به

به طرح قبلی مطرح شده بود، همان طرح را مجدداً "تکمیل کنیم".
 خصوصاً "که تا این زمان علاوه بر آثار کلاسیک، کتب بسیار
 ارزش دیگری نیز منتشر و در دسترس علاقمندان قرار گرفته و لذا قبل
 در این مورد کمتر تکلی به چشم میخورد. بهر حال آنچه که هم
 اکنون در پیش دارید، حاصل تجربه معدودی از رفقای شما در این
 زمینه است. امید است که در جهت تکمیل کردن آن با ما همکاری
 کنید.

* * *

شاید بیشتر رفقاً ضرورت آموختن مارکسیسم را خصوصاً
 در اوضاع و احوال فعلی ایران، کمابیش درک کرده اند. اما
 آنچه که اهمیت دارد این است که مارکسیسم را برای چه و به
 عبارت دیگر در چه رابطه ای باید بیاموزیم؟
 مسلم است که هدف از آموختن مارکسیسم، لاف زدن های
 روشنفکرانه و تکرار مفاهیم و الفاظ خشک و سبسی معنی نیست.
 مارکسیسم علم است و باید با آن به مثابه علم رفتار کرد. یعنی
 باید آن را یاد گرفت و در مسائل روزمره عملی آن راه کار بست.
 به طور کلی مارکسیسم؛ بزاری برای شناختن قوانین حرکت جامعه

و نشان دادن راه رشد و تکامل آن می باشد. و ما نیز باید این دانش انقلابی را به منظور درک صحیح مبارزه طبقاتی، شناخت قوانین تاریخ و چگونگی عملکرد آن ها در پراتیک انقلابی روزمره ای که در جریان است، بیاموزیم. هر چیز غیر از این بخواهد ما را به سمت مارکسیزم بکشاند فاقد اعتبار و معنی خواهد بود.

در این رابطه باید اضافه کنیم، آموختن مارکسیزم چیزی فراتر از مطالعه ساده چند کتاب و یا حتی همه رسالات کمونیستی است. آنچه اهمیت دارد این است که بین آن همه آموزش های تئوریک، با زندگی عملی و مسائل عینی جامعه، تا چه حد ارتباط لازم را برقرار کرده ایم. به قول لنین "کسب معلومات کتابی درباره کمونیسم، از روی رسالات و تالیفات کمونیستی، بدون کار و بدون مبارزه، و آنچه چگونه ارزشی نیست* اما چه چیزی امروز ما را و اداریه آموختن مارکسیزم می کند؟

بدون شک این ضرورت، هم اکنون از شرایط عینی جامعه

*. وظایف سازمانهای جوانان، لنین.

مان ناشی میشود. جامعه ما اینک درگیر یک بحبویه انقلابی عظیم است. هر چند مراحل از آن را پشت سر گذارده، لیکن هنوز آیینده حساس و پیچیده تری در پیش دارد. جنبش مارکسیست - لنینیستی به عنوان بخشی از جنبش انقلابی ایران روبه اعتلاست و هر روز وارد مرحله حساس تری می شود. در چنین مرحله ای، یکی از مشکلات اساسی آن، یعنی پائین بودن سطح تئوریک و ضعف دانش سیاسی نزد جوانان و روشنفکران انقلابی، تجلی بیشتری یافته است. مساله ای که اثرات سوء ناشی از آن، بارها بر جنبش میهن ما (و از جمله در این یک سال اخیر) مشاهده شده است.

جوانان و روشنفکران انقلابی در قبال این امر مهم، مسئولیت خطیری بر عهده دارند. اینان باید در جهت رفع نقایص و کمبودهای جنبش، و پاسخ گوئی به نیازهای مبرم و اساسی آن، هر چه بیشتر مارکسیزم را فرا بگیرند، و نیز در جهت اشاعه آن در میان کارگران همراه با کار در میان آنها کوشش و جدیت کنند. این امر تدریجاً "به ایجاد زمینه لازم برای تدوین آنچه انسان تئوری خواهد انجامید که تدریجاً "نارسانئی ها و کمبودهای موجود را از سر راه جنبش بر خواهد داشت.

البته اعتقاد ما بر این نیست که تئوری انقلابی عصا ضرر ، از طریق خواندن آثار و کتب و رسالات مارکسیستی بدست می آید . و با تئوری انقلابی جنبش ما همان مندرجات کتب مارکسیستی است . به عکس ، این تئوری فقط از دل پراتیک روزمره انقلابی و از درون جنبش و در جریان آن ساخته و پرداخته می شود . لیکن آموختن مبانی و اصول عام مارکسیسم که حاصل تجربیات انقلابی در جوامع مختلف است ، زمینه و راهگشای تدوین یک چنین تئوری خواهد بود .

چند نکته مهم در رابطه با آموزش:

۱ - چگونه سیر و دنبال کردن موضوعات و مطالب مختلف به هنگام مطالعه ، و خصوصا نحوه تلفیق مسائل و موضوعات مختلف با یکدیگر ، از جمله چیزهایی است که در صورت رعایت کردن آن ، به سرعت و دقت ما ، در جریان آموزش و یادگیری می افزاید . بسیاری کسانی که تصور میکنند برای شروع مطالعه اول باید یک موضوع (مثلا " فلسفه ویا ...) را کاملا یاد گرفت و پس از آن موضوع دیگری را برای خواندن شروع کرد ، با عده ای دیگر تصور

می‌کنند که چون در شرایط حاضر ما در کیریک جریان انقلابی هستیم فقط آموزش‌های سیاسی لازم است و پرداختن به زمینه‌های علمی دیگر مثلاً "فلسفه، اقتصاد،... ضرورتی ندارد، این دودسته، اساساً" به یک چیز توجه ندارند و آن مسئله وجود ارتباط همگانی بین زمینه‌های مختلف مارکسیسم است، که یکی را بدون دیگری نمیتوان آموخت. مارکسیسم را باید همه جانبه، در همه زمینه‌ها و به طور هم زمان آموخت البته باید توجه داشت که تمام زمینه‌های مختلف مارکسیسم از زاویه سیاسی (یعنی مبارزه طبقاتی) اهمیت دارد. و به عبارت دیگر هیچکدام از زمینه‌های مختلف مارکسیسم علمی بی نظرو بی بوسی خاصیت یا "بی طرف" نیست. بلکه همه زمینه‌ها در رابطه هماهنگ با هم و به منظور کسب قدرت سیاسی توسط طبقه کارگر و از طریق آن محور تمام طبقات و اثرات ناشی از آن است. در این طرح سعی شده است حتی‌المقدور این هماهنگی و ارتباط موضوعات با یک دیگر، حفظ گردد.

۲ - عده‌ای از رفقا گرچه علاقمند به آموختن مارکسیسم و نیز شرکت کردن در جریان مبارزات انقلابی هستند، لیکن هیچگاه یک برنامه مطالعاتی دقیق و سیستماتیک را برای خرید

دارکمی بسند. حداکثرکاری که می‌کنند این است که مطالعه خود را به تعدادی روز یا مدون‌نویسه منحصر می‌کنند. کتاب خواندن و بحث کردن را نوعی روش تفکر باری و شنوری باقی و معاصر با عمل تلقی می‌کنند. و با دست‌آخرا که مطالعه هم بکنند، خود را در چهار حوت مواقع گروه و با سازمانی که نسبت به آن گرایش دارند محصور و محدود می‌سازند، و حور این فصل گرایش‌ها در سلسله حوایان که میزان آن هم کم نیست، جبری حربه سراه‌هه - کساندن آن و سازمان آوردن معفو و فخر شنوری برای حسیب انقلابی ایران حواهد بود، مادر این طرح سعی کرده اسم ار داسره گروهی کری با فرار کداسه و موضوعات را در سطح عمام دسه بندی کنیم با ساند فدری جدی برده مساله سر حور دکرده - باسم .

۳- ما به همگام آموختن مارکسیزم ، با بدروبرویوسیمه
 سعی بدنولوژی ددا انقلالی و صدمارکسیسی را نیز دقیقاً "بتناسیم
 رویوسیم همرا دمارکسیسم" ^{است} اردو سندان آن وجود داشته و با
 بد نای آن سریدستن مبروه، در شرایط خاص ایران سر رویوسیم
 سرم دارای رسد عمیق تاریخی است و بد اسکال مختلف آن

وجود دارد. و در صورتیکه به طور جدی با آن مبارزه به عمل نیاید، خطر بد انحراف کشیده شدن جنبش م - ل ایران وجود خواهد داشت. اما برای اینکه با رویزیونیسم مبارزه کنیم باید اول آن را بشناسیم. و برای آنکه رویزیونیسم را بشناسیم لازم است که مارکسیزم را خوب درک کنیم، عمیقاً " فواین " فواین آن را بشناسیم و هرچه بیشتر سطح دانش خود را در این زمینه بالا ببریم. هر چه قدمها نسبت به اصول و مبانی عام مارکسیسم بی حیرت باشیم به همان میزان خطر به دور افتادن ما از مارکسیزم و به انحراف کشیده شدن ما نیز وجود دارد. خصوصاً " که رویزیونیستهای بردستی بطرح حزب بوده و یا جدیدتر از آن ها طرفداران با اصطلاح تئوری سد - جهان ، زیر پوشش مارکسیسم و الفاظ و حملات به ظاهر مارکسیستی ، دام خطرناکی فراراه آموزندگان مارکسیسم و رزمندگان انقلابی می باشند. بهر حال در این رابطه ، مطالعه آموزش های مارکسیزم پیرامون رویزیونیسم ، نیز اهمیت ویژه ای کسب میکند و به همین منظور ما قسمتی از موضوعات مورد مطالعه را به مسائل رویزیونیسم اختصاص داده ایم .

۴ - داشتن ذهن نقادانه به هنگام مطالعه هر موضوع

کتاب ویوسه و از جمله کتاب های معرفی شده در این طرح، باید
 روی اصلی مطالعه کنندگان و آموزندگان مارکسیزم باشد. ما
 سانداس کتاب ها را به مشابه نتیجه گیری های حاضر آماده
 - ایلفی کنیم که بدون هیچ عیب و نقص، آماده استفاده و
 بهره گیری است. نباید فرض این پیشنهادی که اس کسار هر
 عیب دخی مبری هستند، چشم خود را به روی هر گونه اسرار
 زانگالی که به نظرمان می رسد، ببندیم. این عمل، خلاف پیش
 و تفکر مارکسیستی است. باید با هر مطلب و موضوع برخورد مشخص
 بکنیم. مسائل را با کسانی که بیشتر دارای تجربه تنوری و عملی
 هستند، به بحث بگذاریم. شرایط تاریخی هر موضوعی را که
 نوشته شده است و ما آن را می خوانیم، کاملاً در نظر بگیریم
 مسائل جدیدی که به نظرمان می رسد و فکر میکنیم که تاکنون
 گفته و یا نوشته نشده است، مطرح کنیم. و آنگاه دست به
 استنتاج بزنیم. باس ترتیب ما تا کاربرد عملی یک نظریه و یا
 یک تنوری آشناسده و موضوع را به بهرین وجه آن درک میکنیم.
 چنین میگوید "اگر یک فرد کمونیست خواهد بود، باس نتیجه گیری
 هائی که حاضر آماده بدست وی افساده است، ولی بسودن

انجام کارفرماوان بسیار جدی و بسیار دشوار و بدون سردرآوردن از واقعیاتی که وی موظف است با نظرات انتقادی بدان بنگرد، از کمو- نیسم لاف بزند، کارچنین کمونیستی بسیار اسفناک خواهد بود.*"

به مطالعه تاریخ و مسائل مربوط به ایران نیز یکی از ضرورت‌های اساسی است. به نظر ما، چون در رابطه با شرایط انقلابی زمان فعلی، وقایع تاریخی از زمان انقلاب مشروطیت تا کنون، بیش از هر دوره‌ای حائز اهمیت است، به همین جهت مهمترین کتب مربوط به وقایع اجتماعی، سیاسی این دوره را، به شکلی که در این طرح آمده است، معرفی کرده ایم. البته اطلاعات و نوشته‌ها در این زمینه ناقص و ناکافی است و ما سعی کرده ایم با ارزش‌ترین و مفیدترین آنها را در این قسمت بیاوریم - کتاب‌های مربوط به ایران خصوصا "باید دید کاملاً انتقادی مورد مطالعه قرار گیرند.

ضمناً "مطالعه نوشته‌ها و تحلیل‌های کوتاه که توسط گروه‌ها و سازمان‌های انقلابی و مارکسیستی درباره اوضاع و احوال

* وظایف سازمان‌های جوانان، لندن.

و شرایط انقلابی یک ساله اخیر ایران نوشته شده است و فهرست آن ها در ضمیمه آمده است، کمک بیشتری درباره شناخت ایران بما خواهد کرد.

عـ نکته آخر اینکه ما در این طرح سعی کرده ایم که مطالب ارائه بر اساس کتاب بلکه بر اساس موضوع دسته بندی کنیم. بهمین جهت محدودیتی در مورد آموختن هر تعدادی کتابی که پیرا - مون موضوعات معرفی شده ، بدست ما برسند ، وجود نخواهد داشت. ضمنا طرح مذکور یک نوع طرح کتابشناسی نیز قلمداد می گردد . بهمین جهت ، لزوما " نباید یک فرد و یا یک محفل تمام کتابهای یک مرحله را بخواند و بعدا " وارد مرحله دیگری شود. این جدول مناسبی را در اختیار می گذارد که افراد و محافل با استفاده از آن ، برنامه های کوتاه مدت تر خود را از روی آن تنظیم کنند. برای نمونه یک طرح خلاصه تر که از روی این جدول اصلی تهیه شده در ضمیمه - آمده است. ضمنا " اگر رفا ، کار مطالعه خود را بصورت جمعی و همراه با بحث ادامه دهند اشراف بر این برنامه چندین برابر خواهد بود.

در پایان برای آشنائی مقدماتی خوانندگان با آثار
مندرجه در این طرح، بعضی از کتب و رسالات مهم را معرفی کرده-
ام . شاید در فرصت بعدی بتوانیم بقیه آثار را نیز معرفی و به
علاقه‌مندان تقدیم کنیم .

به امید موفقیت

برنامه حداقل

برنامه حداقل

۱- مرحله مقدماتی:

- الف - شناخت مختصری از مقولات انسان ، جامعه ، کار ، تولید ، نیروهای مولده ، روابط تولیدی ، فرهنگ و اعتقادات :
- ۱- جامعه سرمایه داری را بشناسیم .
 - دستر ۲۰۱ . (ندای کسارگر)
 - ۲- مقدمه اقتصاد سیاسی . (لئونتیف)
 - ۳- تاریخ جامعه . (حمید مومنی)

ب - شناخت مختصری از پدیده‌ها و روابط مسلط بر جامعه‌ای
که در آن زندگی می‌کنیم : کالا، بازار، روابط اقتصادی، تضادهای
درون جامعه، طبقات و مبارزه طبقاتی، نقش طبقه کارگر و ...

۴- اصول علم اقتصاد. (نوتسین)

۵- اصول کمونیسم. (انگلس)

۶- مانیفست کمونیست. (مارکس، انگلس)

ج - تاریخ رشد و گسترش جامعه سرمایه‌داری و مبارزه
طبقاتی در آن .

۷- انقلاب کبیر فرانسه

(روسی پرو انقلاب کبیر فرانسه)

د- جنبش کارگری و کمونیستی در قرن نوزدهم :

۸- تاریخ مختصر جهان، جلد دوم، ترجمه -

فرا مرزی. (فصول مربوط به جنبش

کارگری اروپا).

۹- کمون پاریس

ه - جنبش کارگری و کمونیستی در اواخر قرن نوزدهم
 و اوایل قرن بیستم در جهان :

۱۰- تاریخ مختصر حزب بلشویک

(سفصل اول)

۱۱- وظایف سوسیال دمکراتها . (لنین)

۱۲- یادداشت‌های بر چه باید کرد؟ (بیوند)

۱۳- چه باید کرد؟ (لنین - سن)

۱۴- بیست سال کار مخفی یک بلشویک.

۲- مرحله تئوریک :

۱- ما تریا لیسیم دیالکتیک . (موریس کنفورت)

۲- ما تریا لیسیم تاریخی . (" " ")

۳- مبارزه طبقاتی در فرانسه (مارکس)

۴- هیجدهم بروم - - - - - (" " ")

۵- دوتا کتیک سوسیال دمکراسی (لنین - سن)

۶- دولت و انقلاب (لاب " " ")

۷- تحلیل طبقات جامعه چین (مائو)

۸- دمکراسی نوین. (" " " " ")

۳- اقتصاد سیاسی :

۱- مبنای علم اقتصاد . (نیکی تین)

۲- امپریالیسم (تین)

۴- شناخت ایران :

۱- انقلاب مشروطیت . (ابوالنف)

۲- دومینارز . (رئیس نیا)

۳- تاریخ مختصر جنبش کا رگری (انقلابیون م-ل)

۴- تاریخ سی ساله . (جزنی)

۵- تحلیلی از خط مشی حزب توده ایران.

(نوشته گروهی از میهن پرستان)

برنامه جداگتر

معرفی چند کتاب

اصول کمونیسم

" اتحادیه کمونیست‌ها " که نخستین سازمان بین —
 المللی پرولتاریای انقلابی است ، در تابستان سال ۱۸۴۷ (ماه
 ژوئن) در لندن و در اولتینکنگره نمایندگان سازمان‌های پرولتاریای
 انقلابی تاسیس گردید. " اتحادیه کمونیست‌ها " تحت سازماندهی
 و رهبری ماركس و انگلس بوجود آمد و در همین زمان بود که فرارشد
 طرحی از اصول کمونیسم تهیه گردید و در شاخه‌های وابسته بس —
 " اتحادیه کمونیست‌ها " که در کشورهای اروپائی، از جمله آلمان
 و فرانسه فعالیت داشتند بحث‌گذارده شود. تهیه این طرح که
 می‌بایست بصورت سؤال و جواب نوشته شود، به عهده " فردریک
 انگلس " گذارده شد و سرانجام کتابی به نام " اصول

کمونیسم " تهیه گردید و این درست بعد از تهیه دو طرح دیگر در باره کمونیسم، که توسط نمایندگان اتحادیه کمونیست های لندن و پاریس تهیه شده و مورد انتقاد انگلس قرار گرفته بود، وجود آمد. البته این طرح ابتدائی انگلس زمینه ای گردید برای آفرینش یک اثر تاریخی مهم، یعنی " ما نیفت کمونیست " که بعدها بهنگام برگزاری کنگره سوم اتحادیه کمونیست ها " توسط مارکس و انگلس تهیه گردید. و در تدوین آن از پاره ای از تزه های اصول کمونیسم استفاده گردید. بهمین جهت است که انگلس هنگام تهیه " اصول کمونیسم " آن را به عنوان یک طرح برنامه موقت نگاه میکرد و در نامه ۲۳ و ۲۴ نوامبر ۱۸۴۷ خود به مارکس نوشت که " بهتر است از شکل شرعیاتی قدیمی صرف نظر نموده و برنامه ای بصورت " ما نیفت کمونیستی تدوین کنیم . "

" اصول کمونیسم " حاوی بیست و پنج پرسش است که به سه سؤال آن پاسخ داده نشده و می توان با مراجعه به " ما نیفت کمونیست " برای این سه پرسش نیز جواب مناسب پیدا کرد. انگلس در این کتاب و از طریق این سؤال و جواب ها ، ضمن تحلیل

جگونگی پیدایش جامعه سرمایه داری و شکل گیری پرولتاریا به عنوان طبقه اجتماعی، دورنمایی از جامعه آینده و نحوه گذار از جامعه سرمایه داری به جامعه کمونیستی را ترسیم می نماید. در قسمتی از کتاب، آنجائی که "پرولتر" را با "سرف" و "برده" مقایسه می کند، برای نشان دادن درجه استثمار و فلاکت "پرولتر" در جامعه سرمایه داری، انگلس خاطر نشان می کند که "پرولتر" علی رغم اینکه متعلق به مرحله عالی تری از رشد جامعه، یعنی مرحله سرمایه داری، است لکن زندگی او به مراتب دردناک تر از "برده" و "سرف" می باشد، چرا که روابط استثمارگران و رقابت وحشتناک جامعه سرمایه داری، عملاً "پرولتر" را به مایملک بورژوازی تبدیل کرده و کاروی تنها زمانی خریده می شود که به آن احتیاج داشته باشد، انگلس بخوبی بیان می کند که "برده" یک بار برای همیشه فروخته می شود، در حالیکه پرولتر محبورا است هر روز و هر ساعت خود را به فروش برساند...

در جای دیگری از کتاب انگلس تنها می بچرا نهی جامعه سرمایه داری و نابسا ما نیهای طبقه کارگرو سایر طبقات زحمتکش را ناشی از وجود مالکیت خصوصی بر ابزار و سایر تولیدی میداند.

و به همین جهت است که از بین بردن مالکیت خصوصی و سایر وسایل تولید از طریق دیگرگون کردن نظام سرمایه داری را بعنوان یک ضرورت اعلام کرده و اشاره میکنند که بعلت رشد نیروهای تولید و متمرکز شدن وسایل تولید در دست عده معدودی سرمایه دار به قیمت محرومیت اکثریت افراد جامعه، و بروز بحرانهای در پی ضرورت حذف مالکیت خصوصی مطلقاً " ضروری شده است " (ص ۴۶) و در مورد چگونگی انقراض مالکیت خصوصی بدرستی اشاره میکنند که این نه از راه مسالمت آمیز بلکه از طریق انقلاب مقدور خواهد بود و " انقلاب نه نتیجه تصمیم و تمایل کسی بلکه هر جا و در هر زمان نتیجه ضروری شرایطی است که کاملاً مستقل از اراده و رهبری احزاب و طبقات می باشد... " (ص ۴۶)

در پایان کتاب، برخورد صریح و قاطع انگلس با احزاب و گروههای سوسیالیست آن زمان نظیر سوسیالیست های ارتجاعی (یعنی سوسیالیستهای که حل دردهای جامعه سرمایه داری را در بازگشت به عقب می دانستند) سوسیالیستهای بورژوا (یعنی کسانی که با انجام فرم خواهان حل تضادهای موجود بودند...) و سوسیال دموکرات ها (یعنی کسانی که فقط طرفدار برنامهدان

پرولتاریا بودند و نمی خواستند از آن به عنوان وسیله ای برای نیل به جامعه کمونیستی استفاده کنند) و همچنین قبول همکاری با احزاب دموکراتی که تا حدودی دارای منافع مشترک با پرولتاریا باشند (چارتیستهای انگلیس، اصلاح طلبان آمریکا...) و حفظ مرزبندیهای مشخص با آنها به همه کمونیست ها می آموزد که در هر شرایط دوستان و دشمنان پرولتاریا را بشناسند و حدود و شعور خود را با آنها تعیین نمایند تا نگلس بخوبی یادآور میشود که "کمونیست ها با ایده موآره از بورژوازی لیبرال در مقابل دولت ها (منظور دولت های مطلقه فئودالی و اشرافی...) جانبداری کنند بدون اینکه در دام خودفریبی بورژوازی گرفتار شوند و یا این وعده های گمراه کننده را که گویا پیروزی بورژوازی درمانی برای پرولتاریا خواهد بود، باور کنند..." (ص: ۵۶)

در پایان باید یادآور شد که این کتاب در رابطه با تکامل جامعه سرمایه داری از مرحله رقابت به مرحله انحصاری و نیز غنی شدن تجارب مارکسیسم در طی یکصد و پنجاه سالی که از عمر این کتاب میگذرد، درپاره ای از نکات کهنه شده است. مثلاً "پاسخ سؤال نوزدهم در مورد اینکه آیا انقلاب می تواند تنها در یک

کشور انجام گیرد؟ برای مرحله ما قبل سرمایه‌داری انحصاری صحیح بود. و فرمول بندی انگلس در آن شرایط تاریخی می‌توانست کاملاً درست باشد. لکن در شرایط تاریخی نوین، فرمول بندی دیگری جای آن را گرفته و آموزگار بزرگ پرولتاریا، لنین، مبتکر آن می‌باشد، لنین در شرایط تاریخی نوین، با حرکت از قانون - مندی رشدنا موزون اقتصادی و سیاسی سرمایه‌داری در دوره - امپریالیسم به این جمع بندی جدید رسید که امکان پیشروزی انقلاب در یک زمان در تمام کشورهای ویا در اکثر کشورهای وجود ندارد و پیروزی انقلاب سوسیالیستی ابتدا در چند کشور و حتی یک کشور ممکن میگردد. بهر حال این مورد کتاب و گاه موارد دیگر با شرایط تاریخی امروزه تطبیق نمی‌یابد. لکن در هر صورت این کتاب بعنوان یک سند کمونیستی از ارزش عام و تاریخی خود برخوردار است.

مانیفست کمونیست

در سال ۱۸۴۷ اتحادیه کمونیست‌ها یا سازمان بین‌المللی کارگری اروپا (که نخست‌یک سازمان کارگری منحصر به آلمان بود) در لندن منعقد گردید. در این کنگره به مارکس و انگلس ماموریت داده شد که برنامه کامل ثوریکه و عملی حزب را تهیه نمایند. کارتهیه برنامه مذکور در ژانویه سال ۱۸۴۸ خاتمه یافت و بدین ترتیب "مانیفست کمونیست" بوجود آمد.

مانیفست به عنوان یک‌مندعام مارکسیستی و یکی از آثار کلاسیک پایه، از ارزش و اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. مباحث اساسی مارکسیسم که بعدها توسط سایر اندیشمندان این طرز تفکر توسعه و تحکیم یافته است، برای نخستین بار در این

اشرکوتاه علمی به‌طور فشرده بیان شده است .

لنین در این مورد می نویسد :

" در این اثر، جهان بینی نوین یعنی ماتریالیسم پی گیری که زندگی اجتماعی را نیز فرا می گیرد، دیالکتیک به مثابه همه جانبه ترین و عمیق ترین آموزش درباره تکامل ، تئوری مبارزه طبقاتی و نقش انقلابی تاریخی جهان نوین ، پرولتاریا ، آفریننده جامعه نوین کمونیستی ، با روشنی و درخشندگی دایهانیه ای ترسیم شده است ... این اثر دربرگیرنده فشرده ای است از اصول اساسی سه جزء مارکسیسم یعنی فلسفه ، اقتصاد سیاسی و سوسیالیسم علمی ... "

(لنین - زندگی نامه و فشرده ای از مارکسیسم)

و باز در جای دیگری گوید :

" این کتاب کوچک به اندازه چندین کتاب ارزش دارد ، مضمونش تا امروز سراسر پرولتاریای متشکل و رزمنده دنیای متمدن را حاکم می بخشد و به جنبش درمی آورد ... " (همان کتاب)

رفیق ما ثونیز ، ضمن بر شمردن کتبی که ضمن این اثر عمیقی

بروی گذاشته و ایمان اورا نسبت به مارکسیسم مستحکم ترک کرده
 است قبل از هر چیز از "مانیفست کمونیست" نام برده است
 مانیفست با این جمله که "تاریخ کلیه جامعه هائی
 که تاکنون وجود داشته ، تاریخ مبارزه طبقاتی است آغاز
 می شود نشان می دهد که مبارزه طبقاتی^{مشابه} موتور محرکه تاریخ ،
 حاکم بر سیر جریانات و تغییر و تحولات تاریخ و جوامع بشری است .
 و دورانهای مختلف تاریخ ، مطابق عملکرد این قانون ، یکی بعد
 از دیگری سیری شده و به مرحله سرمایه داری رسیده اند .
 موضوع اصلی مورد بحث در این کتاب ، پیدایش بورژوازی
 و پرولتاریا بعنوان دو طبقه اجتماعی جدید ، و مبارزه این دو در
 عرصه انقلابات سیاسی ، اجتماعی عصر حاضر است . در این کتاب
 مارکس و انگلس ، ضمن تحلیل جامعه بورژوازی و تصویر فرسراز
 و تشبیه ها و مراحل که طی دوران حیات خود تا آن زمان ، پشتسر
 گذارده است ، به پیدایش سلاحی علیه بورژوازی در درون جامعه
 که همان پرولتاریاست ، اشاره می کنند . در این تحلیل
 مارکس و انگلس به این نتیجه می رسند که

بورژوازی براساس نیازهای درونی خویش، پرولتاریا را بوجود می آورد، باعث رشد کمی و کیفی آن می شود و سرانجام خود پرولتاریا باعث نابودی و فنا ی بورژوازی میگردد.

" بورژوازی مقدم بر هر چیز، گورکنان خویش را به وجود می آورد. فنا ی او و پیروزی پرولتاریا به طرز

همانندی ناگزیر است... " (ص: ۵۱)

البته پیروزی پرولتاریا بر بورژوازی در گرونا بود ساختن شیوه مالکیت جامعه سرمایه داری و هر نوع شیوه مالکیتی که قبل از آن وجود داشته است، می باشد.

پرولتاریا از خود چیزی ندارند که حفظ کنند، آنها باید آنچه را که تاکنون مالکیت خصوصی را حفاظت می نمود و آنرا مامون و مضمون می ساختن تا بسود گردانند" (همان کتاب ص ۵۲)

همینطور، به نظر نویسندگان، ابزار پرولتاریا برای نابودی جامعه سرمایه داری و از بین بردن مالکیت خصوصی و محو طبقات اتحاد و شکل یک پارچه اوست. در غیر این صورت، کارگران نیروئی برای نابودی بورژوازی و بنای جامعه نوین جامعه

کمونیستی - نخواهند بود. جمله معروف " پرولتاریای جهان متحد شوید " (تاکیداز ما) در آخر کتاب ، تاکید نخستین پایه گذاران کمونیسم بر این امر است .

مانیفست ، علاوه بر این ، حاوی تزه‌های اساسی و مهمی است که ارزش بسیاری از آنها تا کنون هنوز به قوت خود باقی است و بسیاری از مباحث ^{تئوریک} ما رکیسم حاصل توسعه همان تزه‌ها و نقطه نظرات می باشد .

این اثر تاریخی ، دارای چندین مقدمه است که به قلم مازکس و انگلس (ویا و اخریه قلم خود انگلس) نوشته شده اند . اهمیت این مقدمه ها اگر بیش از خود کتاب نباشند ، کمتر از آن - نخواهند بود . این مقدمه ها که در حقیقت خاصیت زنده بودن رابه کتاب می بخشند ، بمنزله روح مانیفست می باشند که پاسبای وقایع و جریاناتی که اتفاق می افتد ، (تا آن زمان) موضوعات و مطالب کتاب را عمیقتر و دقیق تر می کنند . بهمین جهت اگر مقدمه ها بعد از مطالعه متن کتاب ، خواننده شوند ، برای خوانندگان قابل فهم تر خواهد بود .

بهر حال ما مطالعه این کتاب به عنوان یک سند ارزنده

مارکسیستی را به همه کسانی که خواهان آموختن مارکسیسم هستند، قویاً "توصیه می‌کنیم".

آنتی دورینگ

آنتی دورینگ، همانند بسیاری دیگر از آثار کلاسیک مارکسیسم - لنینیسم، محصول وزائیده‌ی یک مبارزه ایدئولوژیک است و در ارتباطی انتقادی و انقلابی با شرایط مشخص نوشته شده است.

حزب سوسیال - دموکرات آلمان، که پس از کنگره گوتا (۱۸۷۲)، به صورت سازمان واحد سیاسی پرولتاریای آلمان پایه عرصه وجود گذاشت، حاصل یک جریان طولانی مبارزه‌ی کارگری بود که صفت مشخص آن، وجود گروه‌ها و سازمان‌های پراکنده‌ی کارگری با ایدئولوژیهای مختلف (طرفداران لاسال مارکسیست‌ها و غیره) بود. آثار مارکس و انگلس تنها پس از کمون پاریس

(۱۸۷۱) کم کم جای واقعی خود را در ادبیات کارگری آلمان با زکرده بودوحتی پس از کنگره‌ی گوتا نیز حقایق تئوری مارکسیستی هنوز در حزب سوسیال - دموکرات تثبیت نشده بود .

نظریات اوژن دورینگ ، در چنین شرایطی در حدود سالهای ۱۸۷۶ در حزب رواج پیدا میکند . دورینگ که استاد دانشگاه برلین بود ، تا قبل از کمون پاریس سوسیالیست نبود و حتی با روسا و مشاورین دولت بیسمارک در مورد " حل " مسأله کارگران همکاری میکرد . او پس از ۱۸۷۰ به حزب پیوست و از این پس ، نوشته‌هایش در مورد سوسیالیسم نوشت که در حزب مشهور گردید .

خصوصیت بورژوازی نظریات او در کتاب انگلس بخوبی شرح داده شده است . اما تا آنجا که به علل رواج اینگونه نظریات در حزب مربوط میشود ، باید به ضعف تئوریک اکثریت اعضای حزب و عدم آشنائی آنان به مارکسیسم وجدی نگرفتن آن رجوع کرد . در اوائل سال ۱۸۷۶ ، سوسیالیست‌های مارکسیست آلمان ، خطر نفوذ تئوریک دورینگ و ضرورت انتقاد از نظریات او را به مارکس و انگلس گوشزد کردند و انگلس از این پس به مدت دو سال روی این اشکار کرد .

آنتی درورینگ، که مارکس آنرا به دقت مطالعه کرده و حتی فصل دهم از قسمت دوم (اقتصاد سیاسی) آنرا خودنوشته است، از سال ۱۸۷۷ در ارگان حزب سوسیال - دموکرات، بصورت مجموعه‌ای از مقالات انتشار می‌یابد و علیرغم مخالفت طرفداران دورینگ که خواستار قطع انتشار آن بودند، تا پایان منتشر می‌شود.

تا شیراین نوشته برسوسیالیستهای آلمان بسیار زیاد بود و بلافاصله موجب پیشرفت مارکسیستها در حزب گردید و انحرافات تئوریک موجود در حزب را به میزان قابل توجهی تصحیح کرد. در حقیقت، آنتی دورینگ، پایه تئوریک فعالیت حزب در سالهای بعد شد.

آنتی دورینگ اولین شرح و بسط همه جانبه و سیستماتیک مارکسیسم بمشابه جهان بینی است و به فلسفه و علم تاریخ و تئوری سیاسی هر سه می پردازد.

بیان کتاب با بخش فلسفه آغاز می‌گردد که انتزاعی نریس مبحث کتاب است. قسمت دوم در حقیقت خلاصه و ساده شده و منظم از کتاب سرمایه و نتایج آن برای مطالعه تاریخ‌جوامع

سرمایه‌داری است. قسمت سوم نیز با طرح تزیینات مارکیسم در مورد سوسیالیسم و گذار به کمونیسم اختصاص دارد.

تکامل سوسیالیسم از تخیل به علم

این کتاب که عنوان اصلی آن " سوسیالیسم تخیلی و سوسیالیسم علمی " است ، در واقع به منظور آشنا کردن سوسیالیستهای فرانسوی با مارکیسم ، نگاشته شده است. جنبش کارگری فرانسه که پس از سرکوبی کمون پاریس ، در سال های آخر دهه ی هفتاد قرن نوزدهم ، دوباره پا گرفت و به سازماندهی نیروهای خود پرداخت ، هرچه بیشتر به مارکیسم رو می آورد و در جستجوی متون و نوشته های بودکه این اندیشه را در سطح توده ای رشد میدادند .

در این تاریخ ، بسیاری از متون مارکیستی هنوز به زبان فرانسه ترجمه نشده بودند. آنتی دورینگ ، که انتشار آن

در آلمان ، نه تنها موجب روشن شدن ماهیت انحرافی تزه‌های دورینگ شد ، بلکه اصولاً کارگران و مبارزین سوسیالیست این کشور را با مبانی مارکسیسم آشنا کرد ، در فرانسه ناشناخته بود . بدین علت ، انگلس تصمیم گرفت چند فصل از آنرا ، بصورت کتابی جداگانه به زبان فرانسه ترجمه کند و در اختیار سوسیالیستهای فرانسه قرار دهد .

" تکامل سوسیالیسم از تخیل به علم " تزه‌ها و نظریات

کتاب آنتی دورینگ را از سر میگیرد و در عین خلاصه کردن محتوای آن (به خصوص فصول آخر که در مورد سوسیالیسم نگاشته شده اند) ، این محتوا را در نظمی جدید ویرجول محور انتقاد از سوسیالیسم تخیلی بیان میکند .

این کتاب ، که برای نخستین بار در سال ۱۸۸۵ به زبان فرانسه انتشار یافت ، حاوی چکیده انتقادات مارکسس و انگلس به سوسیالیسم ماقبل علمی است ، که در آن زمان هنوز کاملاً رواج داشت . این انتقادات که مارکسس و انگلس در طول مبارزه فکری و سیاسی درازمدتی که از زمان نگارش " فقیر

فلسفه " علیه پرودن ، آغار شده بود- به آن دست یافتند ، خط
مرز روشن وقاطعی است که آنان را از سوسیالیستهای بورژوازی
و خرده بورژوازی تمیر میدهد .

۱۸ برومر لوئی بناپارت

۱۸ برومر لوئی بناپارت ، یکی از سه اثر بزرگ مارکس
در مورد تاریخ مبارزات طبقاتی در فرانسه است . این نوشته ،
که ترها و نتایج کتاب " مبارزات طبقاتی در فرانسه " (بررسی
تاریخ سالهای ۱۸۵۰ - ۱۸۴۸) را از سر میکبرد ، همانند نوشته
سوم ، " جنگ داخلی در فرانسه (که به اتفاقات کمون پاریس
در ۱۸۷۱ اختصاص دارد) ، به ویژه سعی در دقیق کردن در سهای
این سالهای مبارزه برای سیاست آینده ی پرولتاریا دارد .
این سه اثر به دو انقلاب بزرگ کارگری فرانسه (۱۸۴۸
و ۱۸۷۱) می پردازند . علت این انتخاب ، اولاً اینست که
مبارزات در فرانسه بیش از هر جای دیگر اروپا و آمریکا ، شکل
مشخص و روشن خود را یافته بودند و مرز بندی های طبقاتی با وضوح

کامل در آنها آسکار میسد، و دوم اینکه، مارزات پرولتاریای فرانسه، بیست و راهکشی مارزات پرولتاریای سراجستان بود، و مارکس در حقیقت قصد آن داشت که با ساحس و تاساسیدن این دستاوردهای نویی مارزاسی، آسپار اهرجه سسر نعمیم دهد.

انقلاب ۱۸۴۸ وادامد وکسب آن، تا کودسسیای دوم دسامبر ۱۸۵۱، ربرسای تاریخی انقلاب ۱۸۷۱ وکمون پارسیی است. درسها و آموحه های این انقلاب، پرولتاریا را به درک جدیدی از نیروها و هدسپای خود ما در ساحب و اسکال آکاهی و ساریان دهی جدیدی را برا وکسود.

این نوشد، مرکب اهرعب مقاله ی سه هم پیوسته است که برای نخستین بار در مجلد ی " انقلاب " در سال ۱۸۵۲ در نیویورک انتشار یافت.

عنوان کتاب، عسوی طرآ میراست، ریرا سا پلثسون اول در ۱۸ بریمر (یا ۹ سوامبر) سال ۱۷۹۹ تا یک کودتا بر سرکار آمد، و مارکس کودتای ناپلئون سوم را - هماسدا عمل دیکرا و - تقلیدناشیا نه ای از کارهای عمومی او (ناپلئون اول) میداند.

کتاب دشواریهای دربردارنده از رجوع دائمی مارکس به وقایع و شخصیت‌های تاریخ فرانسه برمیخیزند. اما آنچه در این تحلیل مشخص از شرایط مشخص، به خصوص جالب است اینست که تحلیل مارکس از تناسب قوای طبقات و ارتباط مبارزه‌ی سیاسی طبقات با عملکرد سازمانهای سیاسی (احزاب، دولت پارلمان و غیره) حاوی تره‌های عام تئوری مارکسیستی دولت و حاوی نظریات عمده ماتریالیسم تاریخی در مورد مبارزه طبقاتی است.

امپریالیسم بمثابه عالی‌ترین مرحله سرمایه داری.

رساله امپریالیسم بمثابه عالی‌ترین مرحله سرمایه داری - یکی از مهمترین آثار مارکسیستی در زمینه اقتصاد دوسیاست است. این اثر دارای بعد تاریخی و ارزش عام در رابطه با شناخت ماهیت امپریالیسم بمثابه عالی‌ترین مرحله سرمایه داری و عملکردهای آن می‌باشد این اثر در سال (۱۹۱۵) توسط لنین که آن زمان در تبعید بوده رشته تحریر درآمده است لنین برای تدوین این اثر بیش از ۲۰۰ کتاب، رساله و مقاله

را مورد مطالعه دقیقی قرار داده است .

این انجراوی مهمترین مسحه های امپریالیسم می —
 باشدکه لنین آنرا در پیح خصوصیت زیر طبقه بندی کرده و آنها را
 تشریح کرده است این پیح خصوصیت بشرح زیر هستند .

۱- تمرکز تولید و انحصارها . ۲ - با نکها و نقش نوین آنها
 ۳ - سرمایه مالی و الیکاری مالی . ۴ - صدور سرمایه . ۵ - —
 تقسیم جهان بین اتحادیه های سرمایه داران در عین حال لنین
 مقام تاریخی امپریالیسم را که مرحله خاصی از سرمایه داریست
 مورد بررسی قرار داده است و دیگر خصوصیت آنرا بر شمرده است .

روشن است که رساله امپریالیسم مانند دیگر آثار کلاسیک
 تنها یک رساله آموری نیست بلکه در عین حال دارای جنبه
 عملی و مشخص است و به صورتی سخکونی بمرم ترین نیازهای جنبش
 کارگری آن زمان و تعیین وظایف این جنبش بویژه در کشورهای

درگیر جنگ بر شند بحر بردر آ مده است . هدف لنین بطور مشخص
 عبار با از صلح کردن برولنار با از نقطه نظر تئوریک و تعیین
 وظایف وی در این مرحله تاریخیست که خصوصیت ویژه آن را جنگ
 بین کشورهای سرمایه داری بسکیل میدهد . بعبارت دیگر هدف بی

عبارت از تشریح وظایف پرولتاریا در کشورهای سرمایه داری
 منظور تبدیل جنگ امپریالیستی به جنگ داخلی (انقلاب)
 و خارج کردن قدرت سیاسی از دست سرمایه داران و کسب قدرت —
 سیاسی توسط پرولتاریاست. بدین منظور لنین علاوه بر شمریدن
 مسخات و عملکردهای امپریالیسم و تشریح ماهیت این پدیده
 موازات آن مواضع اپورتونیستی جناح راست سوسیال دموکراسی
 بین المللی را که با فروخته شدن شعله های جنگ بزریرچشم
 سوزواری خودرفته بودند قاطعانه افشاء می کند زیرا مبارزه
 علیه اپورتونیسم با جزء تفکیک ناپذیر علیه امپریالیسم می —
 داند. لنین در این اثر نزد خشان خود موسوم به «رشدنا مسورون
 سرمایه داری را عنوان می کند.

لازم بتوضیح است که این اثر بسیار مهم لنین گرچه حاوی
 مهمترین عناصر شناخت امپریالیسم می باشد لیکن بسبب شرایط
 تاریخی که تحت آن، این اثر نگارش یافته است در زمان حاضر
 پاسخگوی تمام اطلاعات درباره امپریالیسم نوین نیست .

یکم آنکه این اثر در اوایل قرن بیستم یعنی هنگامی که امپریالیسم در آغاز شد خود بنویسیده شده است و در طی بیش از ۶۰ سال که از عمر این رساله می گذرد امپریالیسم بسیار رشد کرده و تحولات گوناگونی در مکتب نوین سرمایه داری (شرکت های چند ملیتی، سرمایه داری دولتی و...) به اسما و اسما و اسما پیدا کرده است و در این میان هم به نظر می آید که رساله مرسور با هدف ویژه ای (تبدیل جنگ امپریالیستی به جنگ داخلی در کشورهای سرمایه داری نوشته شده است یعنی ارراوند مبارزه میان کشورهای سرمایه داری در حالیکه امپریالیسم ارراوند دیگری نیز قابل بررسی است یعنی ارراوند نهادمان حلقه های تحت تسلط و امپریالیسم بنا بر این دو محدودیتی که در حقیقت محدودیت های تاریخی رساله هستند ضرورت مطالعه پدید آمده امپریالیسم احباب می کند که مطالعه امپریالیسم فراتر از رساله لنین ادامه یابد. رساله لنین آغاز و پایه بسیار مناسب و ضروری برای این مطالعات بعدی است.

اصول لنینیسم

کتاب حاضر حاوی دو بحث اصول لنینیسم و درباره مسائل لنینیسم می باشد بحث اول مجموعه ای است از سخنرانیهایی که رفیق استالین در دانشگاه اسویدلر راجع به اصول لنینیسم انجام داده است و همانطوری که خود رفیق استالین می گوید : این سخنرانیها در بهترین صورت خود فقط می تواند تلخیص فشرده ای از اصول لنینیسم باشد"

سخنرانیهای رفیق استالین که تحت عنوان " راجع به اصول لنینیسم " می باشد اولین بار در آوریل و مه ۱۹۲۴ منتشر گردید .

در ماه مه همان سال رساله دیگر استالین تحت عنوان " درباره لنین و لنینیسم " نجاب رسیده که شامل خاطرات " در

باره لنین " و سخنرانیهای " راجع به اصول لنینیسم " می -
باشد .

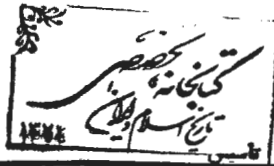
بخش دوم کتاب مجموعه ای است که رفیق اسالین به
سازمان حزب کمونیست (بلشویک) اتحاد شوروی لنینگرا د فدم
کرده است .

اسالین در این مجموعه سعی کرده است بطور مختصر
ریشه های تاریخی لنینیسم را بررسی نماید . " لنینیسم در
شرایط امپریالیسم ، وقتی که تصادف های سرمایه داری به حد
نهایی خود رسیده بودند و وقتی که انقلاب پرولتاریا مسئله یک عمل
مستقیم شده بود ، وقتی که دوران کدسسه آمادگی طبعه کارگر برای
انقلاب به دوران جدید یعنی دوران هجوم مسقیم به سرمایه -
داری برخورد و بدل گردید ، رشد نمود و ترکیب یافت " و در رابطه
با این مسئله به شرح اوضاع و شرایط روسیه می پردازد و علت است
اینکه چرا لنینیسم در روسیه که یک کشور کلاسیک امپریالیست
نی بود وجود آمده توضیح میدهد . همچنین خاطرنشان می سازد که
با دانستن اینکه لنینیسم ، مارکسیسم عصر امپریالیسم است
و لنین به مثابه تکامل دهنده مارکسیسم و انطباق آن بر شرایط

اقتصادی - اجتماعی جدید جهانی (امپریالیسم) است نمی‌توان آن را خاص جامعه روسیه دانست. و سپس در تفسیر این سخن چنین که امپریالیسم را " سرمایه داری محض" می‌نامد بدینگونه به تحلیل این مرحله ارتکامل جوامع سرمایه داری می‌پردازد که "امپریالیسم تضادهای سرمایه داری را به آخرین حد و به منتهی حد فاصلی میرساند که پس از آن دیگر انقلاب شروع می‌شود" اوست. لذا در مهم این دوره راه‌نمایی برنام برده و تحلیل می‌کند:

تضاد کار و سرمایه، تضاد بین دستجات مختلف مالی و دولتی امپریالیستی ضمن مبارزه برای بدست آوردن سرچشمه‌های مواد خام و خاک دیگران و تضاد بین یک مشت ملل حکمفرمای منمدن و صد ها میلیون نفر از ملل مستعمراتی و غیر مستقل دنیا .

مسائل مهم دیگری در این کتاب تحت عنوان "متد لنینیسم" مطرح می‌شود شرح متد لنینیسم در رابطه با مقایسه با عملیات و متد کار بین الملل دوم صورت می‌گیرد و این کسه او توانست در مبارزه با بین الملل دوم، کوتاه نظری و سبک مغزی، سیاست بازی، ارتداد، سویال شووینیسم و سویال

پاسیفیسم را رفت و روب نماید. اساس این مندرج اصول زیرمی سازد.

اولاً برقرار کردن وحدت از بین رفته بین تئوری و پراتیک و از بین بردن حدایی میان ایندو ثاباً "آزمودن سیاست احزاب بین الملل دوم نه از روی شعارها و قطعنامه های انسان بلکه بر اساس فعالیت و عملیات آنان، ثالثاً "تجدیداً ختمان کلیه کارهای حزبی با طرز جدیداً انقلابی و بر اساس تربیت و آماده نمودن توده ها برای مبارزه انقلابی، رابعاً "معمول کردن انتقاد از خود در احزاب پرولتاریائی، تعلیم و تربیت آنان از روی اشتباهاتشان.

استالین در توضیح تئوری لنینیسم، در ابتدا بطور کلی با ذکر نکات مشخص از نظریات لنین نظریه کسانی را که معتقدند لنین به پراتیک بیش از تئوری اهمیت میداده رد می کند و معتقد است، لنین به همان اندازه که پراتیک اهمیت میداد تئوری را هم از نظر دور نداشت. و در حقیقت تئوری و پراتیک لازم و ملزوم یکدیگرند.

نکته مهم دیگری که در تئوری لنینیسم به آن اشاره

می‌کنند نظریات اکومونیستها* است که لنین در کتاب چه باید کرد بر نظریات آنها انتقادات زیادی کرده است. و به این ترتیب اساس این عقیده را درهم شکسته است. و بین اساتید شرایط خاص بوجود آمدن انقلاب پرولتاریایی را که از اساس نظریات لنین منتج شده است بدین شرح بیان می‌کند: «حدت بحران انقلابی در داخل کشورهای سرمایه داری و مواد و عناصر انفجار در حیطه داخلی پرولتاریائی ممانک صاحب مستعمره»^۱

حدت بحران انقلابی در مستعمرات و مواد و عناصر هیچجا نماند. انگیز برضدا میریالیسم در حیطه خارجی یعنی حیطه مستعمرات. تا گزیر بودن جنگ در عصر میریالیسم و متحدگشتن حتمی انقلاب پرولتاریایی اروپا با انقلاب مستعمراتی مشرق. در یک حیطه جهانی انقلاب برضد حیطه جهانی میریالیسم. نزدیکر موضوعاتسی که استالین در این کتاب به آن پرداخته " دیکتا توری پرولتاریا"

* طرفداران تئوری خود بخودی این نظریه ایجاد یک حزب مستقل کارگری را در روسیه رد می‌کرد و بوجود آمدن انقلاب را در سیر خود بخودی در نظر دارند.

است :

اوبه بررسی دیکتاتوری پرولتاریا می پردازد و پس از شکافتن آن سه نکته مهم را از آن بیرون می کشد و به تحلیل آن می پردازد. " دیکتاتوری پرولتاریا بدین منظور بوجود آمده است که مقاومت استثمارکنندگان سرنگون شده را سرکوب نماید و همچنین انقلاب پرولتاریایی را تا انجام کار یعنی رسانیدن انقلاب تا پیروزی کامل مویسالیسم، ادامه دهد "

" دیکتاتوری پرولتاریا قدرت انقلابی است که برقرار و جبر نسبت به بورژوازی تکیه می کند... و در نتیجه نمی تواند دمکراسی " کامل " هم برای اغیبا و هم برای تهیدستان باشد و اینکه ظهور دیکتاتوری پرولتاریا نمی تواند نتیجه ناکامی مسالمت جامعه بورژوازی و دمکراسی بورژوازی باشد، بلکه نقطه در نتیجه درهم شکستن ماشین دولتی بورژوازی و ارسن بورژوازی و دستگاه اداری بورژوازی می تواند نظا هر کردد " و سپس ارتسکلاف پرولتاریا به نام شوراهان نام می برد و آن را سازمانی می داند که پرولتاریا از آن طریق بتوانند دمکراسی پرولتاریایی را، دائر کنند و همچنین پایه و اساسی برای قدرت دولت پرولتاریا

استالین سرمنشاء لنینیسم را دیکتاتور پرولتاریا، شرایط بدست آوردن آن و شرایط استوار ساختن آن میدانند و علاوه بر آن معتقد است که یکی از حیاتی ترین مسائل لنینیسم را مسئله دهقانان تشکیل می دهد و این مسئله را جزء مهمی از کل دیکتاتور پرولتاریا می داند و برای بازگو کردن آن بدین گونه به شرح و مقایسه انقلابهای بورژوازی و انقلاب فوریست روسیه می پردازد در انقلابهای بورژوازی در کشورهای غربی همونی انقلاب را بورژوازی لیبرال بعهده داشت و نتیجتاً " استخلاص دهقانان نه بوسیله کارگران بلکه بوسیله بورژوازی انجام گرفت و طبیعتاً " در این گونه انقلابها که دهقانان به تبعیت از بورژوازی در آن شرکت می کنند در جریان انقلاب به حبه بورژوازی پیوسته و آن را برای رسیدن به پیروزی تقویت می کنند و به آن قدرت می بخشند. ولی در روسیه لنین بزرگ با مطرح ساختن این امر که در انقلاب بورژوازی رهبری انقلاب می تواند در دست طبقه کارگر باشد و دهقانان را هم نیروی عظیمی دانست که بجای کمک به بورژوازی می توانند متحد کارگران در

این انقلاب باشد کار عظیمی انجام داد که نتیجه این کار بزرگ را می توانیم در بوجود آمدن انقلاب سوسیالیستی اکتبر روسیه بعد از مدتی کوتاه مشاهده کنیم .

در طرح مسئله ملی استالین استنتاجات خود را از نظریات لنین در مورد این مسئله - در مقابل نظریات و برداشتهای نادرست زجال پین الملل دوم قرار داد و به بررسی و تحلیل مسئله ملی پرداخته است . " لنینیسم ثابت کرد ، جنگ امپریالیستی - و انقلاب روسیه نیز تایید نمودند که مسئله ملی فقط در رابطه و بر اساس انقلاب پرولتاریایی ممکن است حل و تمفیه گردد . . . "

در مبحث استراتژی و تاکتیک استالین با دو تعریف کوتاه از هریک به بررسی و تحلیل آنها پرداخته است . " استراتژی عبارتست از تعیین سمت وارد آوردن ضربه اصلی پرولتاریا بر اساس مرحله موجود انقلاب و تهیه نقشه مقتضی برای صف آرائی قوای انقلابی (ذخائر عمده و فرعی) و مبارزه در راه از پیش بردن این نقشه در طول مدت این مرحله از انقلاب . "

" تاکتیک عبارتست از تعیین روش پرولتاریا در مسدودت نسبتاً " کوتاه جزریا مدنهضت ، صعود یا نزول انقلاب و مبارزه در

راه از پیش بردن این خط مشی بطریق تبدیل اشکال کهنه مابز و تشکیلات به اشکال تازه و تبدیل شعارهای کهنه به نو و از راه ترکیب این صورتها با یکدیگر و غیره .

حزب طبقه کارگر هم مبحث مهمی است که بوسیله استالین در این کتاب تا حدودی شکافته شده است و علت وجود حزب و خصوصیات، شکل و ... مورد بررسی قرار گرفته است. چند تعریف کوتاه از میان این قسمت شایده نشانه هایی از جواب سؤالات مادر این مبحث باشد .

" مقدم بر هر چیز حزب باید پیش آهنگ طبقه کارگر باشد "

" حزب باید در پیشا پیش طبقه کارگر قرار گرفته ، دوربین تراز طبقه کارگر باشد و پرولتاریا را به دنبال خود ببردنه اینکه در دنبال وقایع و جریانات خود روان گردد. "

" اما حزب نمی تواند فقط دسته پیش آهنگ باشد. او باید در عین حال دسته پیش آهنگ طبقه و جزئی از طبقه باشد که با تمام رشته های حیاتی خود به آن بستگی دارد. "

چهار رساله فلسفی

این کتاب ، همانگونه که از نامش برمی آید، مجموعه چهار اثر درخشان از رفیق مائوتسه دون است : درباره "عمل" ، " درباره تضاد" ، " درباره حل تضادهای درون خلق " و بالاخره مقاله کوتاهی بنام " تفکر صحیح انسان از کجا سرچشمه می گیرد". مقاله اول و دوم که در سال ۱۹۳۷ نوشته شده اند، رهنمودهای بی نظیری به قدامت‌مابله با انحرافات دکماتیستی و امپریستی در درون حزب هستند. در این دو اثر، که در حقیقت سخنرانیهای رفیق مائودردان‌شگاه سیاسی - نظامی ضد ژاپنی " یسین آن" محسوب می شوند، تئوری شناخت و چگونگی درک همه جانبه "تفاؤ" مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته اند. مقاله سوم که ۱۹۵۶ بصورت سخنرانی در یک کنفرانس عالی دولتی بوسیله رفیق مائوتسه دون

ایراد شده است ، در واقع رهنمود درخشانی است که ناظر به کشف
 وحل تضادهای درون خلق ، در جامعه ای است که ساختمان
 سوسیالیزم را آغاز کرده است . مقاله چهارم را که در ماه مه ۱۹۶۳
 تنظیم شده است ، در حقیقت تکمله ای بر مقاله _____
 اول باید تلقی کرد . در این نوشته کوتاه نقش تعیین کننده
 پراتیک اجتماعی در ایجاد تفکر صحیح بار دیگر تشریح و تاکید شده
 است . در اینجا می کوشیم تا نکات اساسی چهار رساله فوق را
 با ختمار منعکس کنیم .

۱ - درباره عمل : " هیچ فکر و اندیشه ای نیست که بر آن مهر
 طبقاتی نخورده باشد . " برای درک عمیق این دستاورد درخشان
 اندیشه رفیق مائوتسه دون ، باید ابتدا ، جواب چه سئوالهایی
 را عمیقاً آموخت ؟ آیا " شناخت " از خطت اجتماعی انسان و از
 تکامل تاریخی بشریت جداست ؟ آیا فعالیت تولیدی بشر ، به
 مثابه اساسی ترین فعالیت عملی او ، تعیین کننده هر نوع
 فعالیت دیگر او - و از جمله فعالیت ذهنی او - نیست ؟ - برای
 تشخیص درستی شناخت انسان از دنیای خارجی ، تنها معیار معتبر
 مارکسیست ها چه باید باشد ؟ رفیق مائو ، در این اثر ، ضمن آنکه

به سئوالات فوق جوابهای صریح ، قاطع ، روشن و همه جانبه می دهد، آنگاه به تشریح این نکته مهم و اساسی می پردازد که شناخت بشر از پراتیک چگونه حاصل می شود و این بنویسه؟ خود چگونه به پراتیک خدمت می کند. و برای جواب به این سؤال نه فقط به تشریح مراحل مختلف پروسه شناخت می پردازد بلکه بقصد درک عمیق تر آن ، پیوسته از مثالهای زنده اجتماعی سودمی جوید. و او ابتدا پروسه شناخت را به دو مرحله شناخت حسی و شناخت تعقلی تقسیم کرده و مراحل سه گانه مفهوم سازی ، بیان حکم و نتیجه گیری را در پروسه شناخت منطقی تبیین می کند. او سرانجام به تشریح این حقیقت می پردازد که " اگر انسان بخواهد دانش بیاندوزد ، " باید " در پراتیک تغییر واقعیت شرکت کند. " رفیق ماژومی آموزد که ما تریالیسم دیالکتیک یک حقیقت عام است ، چه " هیچ عمل انسانی قادر به گریختن از حوزه آن نیست . "

۲ - درباره تضاد

«دیالکتیک ، بمعنای واقعی ، مطالعه تضادها در جوهر

اشیاء است » (لنین)

در باره تضاد، یکی از مهم‌ترین و درخشان‌ترین آثار فلسفی رفیق ما ثوتسه دون است. او در این اثر ارزشمندی کوشد تا نشان دهد که چگونه دو جهان‌بینی از اساس متفاوت وجود دارد. تضاد عام یعنی چه؟ تضاد خاص چیست؟ تضاد عمده و نیز جهت عمده تضاد کدامند؟ چگونه در یک پدیده همگونی و مبارزه ضدین عمل می‌کنند؟ و سرانجام مقام آنها گونیزم در تضادها چگونه است؟ رفیق ما ثو ابتدا می‌کوشد که دو برداشت کاملاً متفاوت متافیزیکی و دیالکتیکی را با هم مقایسه کرده و وجه اختلاف آنها را بازشناسد. او آنگاه به تشریح عام بودن و خاص بودن تضاد می‌پردازد. او ضمن اشاره به این موضوع که به سدا اندیشه‌های مارکس، انگلس، لنین و استالین... عام بودن تضاد دیگر مورد قبول همگان واقع شده است، تأکید می‌کند که مطالعه خلصت خاص تضادهای ذاتی پدیده‌های مشخص زمان ما، اهمیت عظیمی در هدایت جریان عمل انقلابی دارد. و اضافه می‌کند که برای بسیاری از رفقای ما، خاص بودن تضاد، هنوز کاملاً روشن نشده است. آنها نمی‌توانند درک کنند که عام بودن تضاد درست در خاص بودن آن نهفته است. رفیق ما ثو آنگاه به تفصیل، جنبه خاص بودن

تضا در تشریح کرده و تاکید می کند که با بدتضا ده را بطور مشخص مورد تجزیه و تحلیل قرار داد. رفیق ما ئو، در ادامه همین مقاله، آنگاه به تشریح تضا عمدۀ، جهت عمدۀ تضا د، همگونی و مبارزه اضداد و نیز مقام آنتاگونیزم در تضا د، می پردازد.

۳- درباره حل صحیح تضادهای درون خلق

دمکراسی برای خلق و دیکتاتوری

برای مرتجعین، مجموعاً

دیکتاتوری دمکراتیک خلق را تشکیل

می دهند. ما ئو

در این مقاله که مجموعاً "از دوازده بخش تشکیل شده است

، تاکید اصلی بر شناخت تضادهای درون خلق و چگونگی حل آنهاست.

در اولین بخش، تفاوت ماهوی تضادهای بین ما و دشمن و تضادهای

درون خلق تشریح شده اند: "باید قبل از هر چیز معین شود که

"خلق" کیست و "دشمن" کدام است. رفیق ما ئو، ضمن تاکید

بر این واقعیت که مفهوم خلق در کشورهای مختلف و در مراحل

کوناگون تاریخی هر کشور معانی مختلف دارد، ابتدا به تشریح

جنبه خلق در زمان مبارزه با امپریالیسم و آنگاه به ترکیب آن

دردوران ساختمان سوسیالیزم می بردازد. رفیق ما ثومعتقد است که تضادهای بین زحمتکشان غیرآنتاگونیستی است، حال آنکه تضادهای بین طبقات استثمارشونده و استثمارکننده آنتاگونیستی هستند. او همچنین توجه ما را به این نکته جلب می کند که همین نوع تضادها هم، دارای جنبه های غیرآنتاگونیستی هستند.

نویسنده آنگاه تضادهای درون خلق دردوران ساختمان سوسیالیزم را به این شرح تبیین میکند: تضادهای درونی طبقه کارگر، تضادهای درونی طبقه دهقان، تضادهای درونی روشنفکران، تضادهای بین طبقه کارگر و دهقانان، تضادهای بین کارگران و دهقانان از یکسو و روشنفکران از سوی دیگر، تضادهای بین طبقه کارگر و سایر زحمتکشان از یکطرف و بورژوازی ملی، و ...

در بخش نخست این مقاله، تضادهای مشخص درون خلق و نیز چگونگی برخورد با آن ها را تحت عناوین زیر، به طرز درخشانی تشریح و بررسی می کند: سرکوب انقلابیون، کثویرا تیزه کردن کشاورزی، صاحبان صنایع و بازرگانان، روشنفکران، اقلیتهای

ملی، طرح نقشه واحد و تنظیم کار، بگذار صدگل بشکفتد، آشوب و بلوا
 بوسیله گروههای کوچک و چگونگی تبدیل امر بدیهه امر خوب .
 رفیق ما ثوضمن انتقاد بدیهه گما تیبست های "چپ" که در
 مبارزه درون حزبی، شیوه با اصطلاح مبارزه بیرحمانه و سرکوبی
 امان را اعمال می کردند، تصریح میکنند که در حل تضادهای درون
 خلق، ما همواره قادر خواهیم بود تا از فرمول "وحدت - انتقاد -
 وحدت" استفاده کنیم: ۱- با تمایل به وحدت کار را آغاز کنیم .
 ۲- از طریق انتقاد (یا مبارزه) تضادها را حل کنیم . ۳- سرانجام
 به وحدتی نوین بر پایه نوین دست یابیم . رفیق ما ثودرایسن
 اثر همچنین تاکید می کند که دمکراسی برای خلق مستلزم اعمال
 دیکتاتوری بردشمنان خلق است .
 دو بخش آخر مقاله، به راه درست صرفه جوئی در کشور و نیز
 چگونگی صنعتی کردن چین اختصاص دارد .

۴- تفکر صحیح انسان از کجا سرچشمه می گیرد؟

"تفکر صحیح انسان، نه از آسمان نازل میشود، و نه از
 مغز انسان تراوش میکند، بلکه فقط از پیرایه تیک اجتماعی سرچشمه

میگیرد.

این چکیده مفهومی است که رفیق مائودر این مقاله کوتاه به آن پرداخته است. اوضمن تبیین انواع پراتیک اجتماعی، چگونگی انعکاس پدیده های بیشتر محیط عینی پیرامون در مغز انسان و نیز تشریح مراحل مختلف پیرویه شناخت، و سرانجام تعیین موضع پراتیک اجتماعی در این پیرویه، چگونگی پیدایش تفکر صحیح انسان را بیان می کند.

آموزش خود را از نو بسازیم

"آموزش خود را از نو بسازیم" به انضمام دواشردیگر به نامهای "سک کار حزبی را اصلاح کنیم" و "مبارزه علیه سبک الکوماری در حزب" از سری یادداشت های اساسی رفیق مائودر باره جنبش اصلاح سبک به شمار می رود. اثر "آموزش خود را از نو بسازیم" صورت گزارش — گونه ای داشت که رفیق مائودر ماه مه سال ۱۹۴۱، به جلسه ای از کادرهای حزبی در ژین آن ارائه نمود. و این زمانی بود که

بسیاری از کادرهای حزبی راکه به علت شایع شدن این سبک کار به انحراف کشیده شده بودند شدیداً " مورد انتقاد قرار میداد. وی اشاره میکرد که برای پیش بردن مرخصیت تلفیق حقیقت عام مارکسیسم - لنینیسم با پراتیک مشخص انقلاب چین، لازم است که آموزش خود را در زمینه اصلی از نو بنامائیم. این سه زمینه شامل بررسی اوضاع کنونی چه داخلی چه بین المللی، بررسی تاریخ چین، و بالاخره بررسی تجربه بین المللی می بود که با بیستی از نو با بینش صحیح علمی بدان پرداخته می شد. در رابطه با سه مورد فوق رفیق ما توسط بسیاری از افراد حزب راکه آن زمان به طور سطحی به مسائل برخورد میکردند، بسبب جزئیات توجه نداشتند و فقط " سخن سرائی های پر ادعا " میکردند و یاکسانی که نسبت به تاریخ چین بی اطلاع بودند و در آثار نوشته های خود شاهد مثال از کشورهای یونان و غیره می آوردند و نیز آن افراد حزبی که هدف از آموزش حقیقت عام مارکسیسم - لنینیسم را درک نکرده بودند و مارکسیسم - لنینیسم را نه برای بکار بستن آن در بررسی مشخص اوضاع گذشته و جاری کشور، نه برای بکار بستن در پراتیک مشخص انقلاب کشور، بلکه برای

"نفس آموزش" یا برای " تکرار طوطی وار کلمات منفرد" اندیش-
 مندان مارکسیسم فرا گرفته بودند به با دانتقاد می گرفت .
 رفیق ماثوم معتقد بود که این پدیده ناشی از شیوع سبک
 کار غلط یعنی گرایش به ایدئولوژی خرده بورژوازی و ذهنی-
 کرائی در بین بسیاری از افراد حزبی است و تا زمانیکه با آن
 مبارزه حدی و اساسی نشود این وضع ادامه خواهد داشت .
 انتقادات رفیق ماثوم با نوشتن این اشرو نوشته های دیگر
 به زودی موج عظیمی از مبارزات ایدئولوژیک در درون و بیرون حزب
 سبک ایدئولوژی پرولتری با ایدئولوژی خرده بورژوازی ، براه
 انداخت ، و سرانجام دیری نگذشت که به ارتقاء و استحکام
 و وحدت ایدئولوژیک توده وسیعی از کادرهای حزبی منجر گردید .

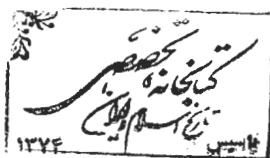
اصول مقدماتی فلسفه : ژرژ پلینت سر

کتاب در واقع به قلم ژرژ پلینت سر نوشته شده است. بلکه یکی از شاگردان ژرژ در دانشگاه کارگری پاریس سال ۴۶ - ۱۹۳۵ آن را نوشته است. پلینت سر استاد دانشگاه کارگری مطالب این کتاب را به کارگران و دیگر علاقه مندهای فلسفه علمی درس می داد. پلینت سر این انقلابی مبارز که در جنگ علیه فاشیستها کشته شد فلسفه را از سالن های کنفرانس و کتابها آزاد نمود و آنرا به سلاحی آبدیده در دست توده ها تبدیل کرد.

نویسنده بشدت از بکار بردن اصطلاحات مطلق و لغات فنی فلسفی که تنها برای اشخاص سابقه دار قابل فهم است خودداری

می‌کند و حتی ذهن ناگردان را با برشماردن نام دهها فیلسوف کدسه و حال معشوش نمی‌کند. و هر بار که ناچاراً لغتی ناآشنایی را اسم می‌برد، آنرا به خوبی روشن می‌کند.

کتاب بلبیت سر هر چند مربوط به سال ۳۶ - ۱۹۳۵ است و تا حدودی مادرک مکانیکی از مسائل همراه است، ولی با این حال جزء ساده ترین کتابهای فلسفه علمی موجود به حساب می‌آید اگرچه بعضی از مطالب آن مربوط به گذشته است اما با این حال کتاب هنوز دارای ارزش است. این کتاب می‌تواند خوانندگان را با مابریالیسم دیالکتیک، ایده‌آلیسم، متافیزیک بطور اجمالی آشنا کند که بهیچ وجه کافی نیست. این کتاب بهر صورت مدخلی است به دیگر کتابهای فلسفی و کلاسیک مارکسیستی.

ماتریالیسم دیالکتیک : موريس کنفورت

کتاب فوق در سال ۱۹۵۰ نوشته شده است با این حال کنفورت در سالهای بعد سه بار بر روی آن تجدیدنظر کرده است. نویسنده معتقد است که کتاب بشر یک کتاب کلاسیک مارکسیستی نیست بلکه مدخلی است به پاره‌ای از ایده‌های عمده فلسفی مارکسیستی و بدون اشکال هم نیست و مارکسیست‌ها باید برای نقد و تکمیل آن بکوشند.

نویسنده سعی کرده است که فقط به بررسی ایده‌های عمده ماتریالیسم دیالکتیک بپردازد و از بررسی مسائل فلسفی یا تئوریهای فلسفی غافل نگذشته و حال احساب و ورد کتاب دارای دو بخش است. بخش اول به ماتریالیسم و

ما تریالیسم مکانیکی و مثنائیه ما تریالیسم با آئیده آلیسم
می پردازد و بحث دوم به دیالکتیک و قوانین آن و همبستگی
مثنائیه آن با مافیزیک مربوط است. پایان کتاب اختصاصاً به
ما تریالیسم دیالکتیک و ارتباط آن با سایر علوم دارد.
در میان کتابهای ترجمه شده و نوشته شده در سلسله
ما تریالیسم دیالکتیک، کتاب کنفورت دارای ارزش بیشتری است
کی بخاطر نشر روان - و دیگر بخاطر جدید بودن آن - بهر حال ما
خواندن آنرا به دوستاناران فلسفه توصیه می کنیم .

چه باید کرد؟

رساله "چه باید کرد؟" لنین شاید یکی از پرخواننده‌ترین نوشته‌های وی باشد. این رساله به عنوان یکی از کتاب‌های مرجع مورداستناد احزاب ونیروهای مارکسیست - لنینیست، در دنیا مورداستفاده قرار می‌گیرد.

رساله "چه باید کرد؟" در سال ۱۹۰۲، یعنی زمانی که جنبش سوسیال دموکراسی روسیه هنوز دوران کودکی خود را میگذراند، نگاشته شده است. مضمون اصلی آن عبارت از مبارزه و طرد انحرافات بود که در آن زمان در جنبش سوسیال دموکراسی روسیه (و بطور کلی در جنبش سوسیال دموکراسی بین‌المللی) وجود

داشت و از رشد قابل ملاحظه‌ای نیز برخوردار بود. انحرافات‌هایی که در صورت ادامه ورشد، می‌توانست ضربات سهمگینی به جنبش نوپای سوسیال دموکراسی روسیه وارد آورد و آن را از مسیر درست خارج کند. رساله "چه باید کرد؟"، درپالایش جنبش کارگری و سوسیال دموکراسی از انحرافات مذکور، نقش بسیار مهمی را ایفا کرد. مجموعه انحرافات‌هایی را که لنین در رساله "چه باید کرد؟" مورد انتقاد و حمله شدید قرار داده و تحت عنوان اکونومیسم از آن نام می‌برد می‌توان به این شکل خلاصه کرد که: مشخصه اکونومیسم (یعنی همان انحراف در جنبش کارگری و سوسیال دموکراسی) در زمینه تئوریک عبارت از کم‌بها دادن به تئوری انقلابی، در زمینه سیاسی و عملی دنباله روی و محدود کردن مبارزه طبقاتی پرولتاریا و در زمینه تشکیلاتی ارائه دیدگاهی نادرست و التقاطی از وظائف سازمانی می‌باشد. لنین در رساله خود تمام این جنبه‌های مختلف اکونومیسم را بر می‌شمارد و نشان می‌دهد که چگونه این دیدگاه اکونومیستی ملهم از ایدئولوژی بورژوائی و نشان‌دهنده نفوذ این ایدئولوژی در صفوف طبقه کارگر است.

در مقابل این مسئله، لنین بر روی اهمیت تئوری انقلابی

پای می فشارد) "بدون تئوری انقلابی، جنبش انقلابی نمیتواند وجود داشته باشد"، و در همین رابطه نقش عنصر آگاه را مورد تاءکید قرار می دهد و نیز وظایف گسترده و متنوع سوسیال دموکراسی را در رابطه با مبارزه طبقه کارگر (که اکنون میستهای آن را محدود به مبارزه صنفی و اقتصادی میکردند) تشریح مینماید.

مهمترین تزی که لنین در این رساله مطرح میکند آن است

که حزب طبقه کارگر محصول آمیزش سوسیالیسم علمی با جنبش طبقه کارگر است. این رساله آغاز شکل گیری اندیشه لنین در رابطه با حزب، وظایف آن، چگونگی ساختمان آن، و نقش و اهداف آن میباشد. در این اثر، بعلاوه لنین طرحی برای بازسازی حزب سوسیال دموکرات روسیه ارائه داده است.

رساله لنین در کتابی تحت عنوان "یادداشت هائی بر"

چه باید کرد؟" مورد تحلیل قرار گرفته است. کتاب اخیر به شکل همه جانبه و سیستماتیک رساله لنین را در متن تاریخی آن بررسی کرده و از آن جمع بندی روشنی ارائه داده است. ما مطالعه دقیق این کتاب را به کسانی که مایل به آشنائی با رساله "چه باید کرد؟" می باشند، قویاً توصیه می کنیم.

دولت و انقلاب

دولت و انقلاب یکی از مهمترین آثار لنین و به طور کلی از برجسته ترین آثار مارکسیستی درباره تئوری دولت است . این رساله در سال ۱۹۱۷ یعنی هنگام نخستین جنگ امپریالیستی جهانی، و زمانیکه اندیشه لنین در اوج پختگی خود قرار داشت ، برشته تحریر درآمد (در ضمن این کتاب از غنای تئوریک و استحکام بی نظیری برخوردار است) .

هنگامیکه اکثریت سوسیال دمکراسی بین المللی (انترناسیونال دوم) به انقلاب پشت کرده و به بورژوازی — پیوسته بود و با شعارهای نظیر " دفاع از میهن " به توجیه جنگ

تجاوزکارانه امپریالیستی می پرداخت و خلاصه زمانیکه با رمتن
 بزیرپرچم بورژوازی ، نسبت به آرمان پرولتاریا حیانت ورزیده
 ویان نسبت به آن مواضع پاسیفیستی اختیار کرد، لنین از معدود-
 رهبران سوسیال دموکراسی بین المللی آن عصر بود که با جسارت
 بی نظیری در مقابل آنان قد علم کرد و با افشای مواضع آنها که
 زیرپوشش با اصطلاح مارکسیسم صورت می گرفت روح مارکسیسم را —
 بویژه در رابطه ، تئوری مارکسیستی دولت و انقلاب پرولتاریائی
 احیاء کرد و از آن قاضیانه دفاع نمود .

اکثریت رهبران انترناسیونال دوم برای توجیه نظرات
 شوینیستی و یا پاسیفیستی خود به تحریف نظرات مارکس و انگلس
 درباره دولت بورژوائی و ماهیت طبقاتی آن ، یعنی اینکه این
 دولتها خواه ناخواه چیزی جز دیکتاتوری بورژوازی نیستند
 و اینکه هدف انقلاب پرولتاریائی سرنگون قهرآمیز دولت
 و استقرار دیکتاتوری پرولتاریاست ، می پرداختند و لنین در اثر
 برجسته خود " دولت و انقلاب " ضمن بر ملا کردن این تحریف ها و
 احیاء آموزش های مارکس و انگلس نشان می دهد که دولت
 محصول آشتی ناپذیری تضادهای طبقاتی است و تحت هر شکل آن به

غیر از اعمال دیکتاتوری (چه با ابزار قهرآمیز و چه با ابزار —
 مسالمت آمیز) به جز آلت استعمار طبقه ستمکش ، چیز دیگری نیست
 بعلاوه یادآور می شود که دولت بورژوازی بخودی خود از بین نمی-
 رود و زوال نمی یابد بلکه طبقه کارگر باید آن را بشکل قهرآمیز
 سرنگون سازد ، ماشین دولتی را (ارتش ، بوروکراسی ، ...)
 منهدم کند و دولت طراز نوین خود را ، دیکتاتوری پرولتاریا
 ، بجای آن مستقر سازد و تنها این دولت یعنی دیکتاتوری
 پرولتاریاست که زوال یابنده است .

در این اثر لنین به تراز بندی انقلابهای ۵۱ - ۱۸۴۸ و بویژه
 انقلاب کمون می پردازد و با جمع بندی این تجربیات ضرورت درهم
 شکستن ماشین دولتی را مورد تاکید قرار می دهد و تمام تحریکات
 پارلماناریستی جناح اپورتونیستی انترناسیونال دوم را به
 باد استقامی گیرد .

لنین فرصت نکرد که فصل آخر این کتاب را که در مخفیگاه و در
 ماههای قبل از انقلاب اکتبر آن را می نوشت و به بررسی انقلابهای
 ۱۹۱۵ و فوریه ۱۹۱۷ اختصاص داشت تمام کند . دو واقع و ضایف عملی

انقلابی که در پیش بود، بوی چنین فرصتی نداد: " بکار بستن
" تجربه انقلاب " مطبوعه و سودمندتر از چیز نوشتن درباره آن
است " .

ضمیمه

لیست مختصر نوشته‌های گروه‌های م- ل پیرامون وضعیت یکسال
اخیر ایران

-
- وضعیت سیاسی کنونی و وظایف
 - مارکسیست - لنینیست‌های ایران.
(مبارزان راه طبقه کارگر)
 - مسئله قدرت حاکمه در انقلاب دمکراتیک ایران.
(مبارزان راه آرمان کارگر)
 - منحصری اوضاع سیاسی جامعه - جنبش خلق و تاشیک کمونیستها.
(سازمان پیکار در راه آزادی طبقه کارگر)

- نگاهی به زمینه‌های اقتصادی- سیاسی قیام م .
 (سازمان پیکار)
- وضعیت سیاسی آینده و وظائف م .
 (رزمندگان آزادی طبقه کارگر)
- تحلیلی از قیام و دولست .
 (پیکار خلق)
- تحلیلی از سرمایه‌داری وابسته .
 (یاران حیدر عمو و غلی)
- تاریخچه، مواضع ایدئولوژیک و دیدگاه‌های سیاسی ما .
 (مبارزین آزادی خلق ایران)
- جنبش کمونیستی و وظائف مارکسیست - لنینیستها .
 (پیوندد)
- تحلیلی از شرایط کنونی (دورنمای آینده و وظائف ما)
 (کمیته نبرد)
- اوضاع اقتصادی - سیاسی و فرهنگی خلق عرب ایران .
 (رزمندگان آزادی طبقه کارگر)

